

Notitie : Quickscan flora en fauna Nijnselseweg 26, Sint-Oedenrode

Datum : 8 mei 2018
Opdrachtgever : Okko Project
Projectnummer : 211x08611
Opgesteld door : Reinoud Vermoolen

Aan de Nijnselseweg 26 te Sint-Oedenrode is één van de twee distributiecentra van Baby-Dump gevestigd. Baby-Dump is voornemens om binnen enkele jaren haar distributieve activiteiten te concentreren op de bedrijfslocatie aan de Nijnselseweg 26. Om dit mogelijk te kunnen maken zal de huidige bedrijfsbebouwing moeten worden uitgebreid. Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Flora- en faunawet (FF-wet). Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied (of Beschermde natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit het Brabants Natuurnetwerk (voormalig EHS) en Groenblauwe Mantel zijn ruimtelijk vastgelegd in de hernieuwde Verordening Ruimte 2014. Het Brabants Natuurnetwerk is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuwe aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarische natuurbeheer behoren tot het Brabants Natuurnetwerk. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Flora- en Faunawet

De Flora- en Faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en een honderdtal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van

de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemers passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2', de bijlage 1 soorten van het besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, de soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn (tezamen tabel 3) en met alle vogels. Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust en verblijfplaats te garanderen.

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de 'Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van LNV van september 2009.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 3 augustus 2016 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is onder meer gebruik gemaakt van de quickscanhulp (quickscanhulp.nl). De quickscanhulp geeft een overzicht van gegevens (van de afgelopen vijf jaar) uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens.

Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

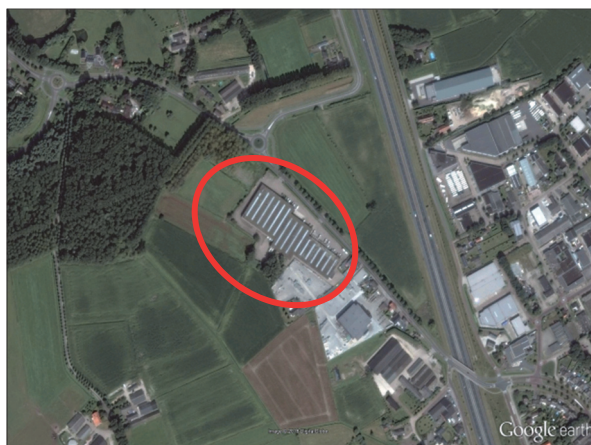
Beschrijving van het plangebied

De beschrijving van het plangebied omvat de ligging, de huidige situatie en de toekomstige situatie.

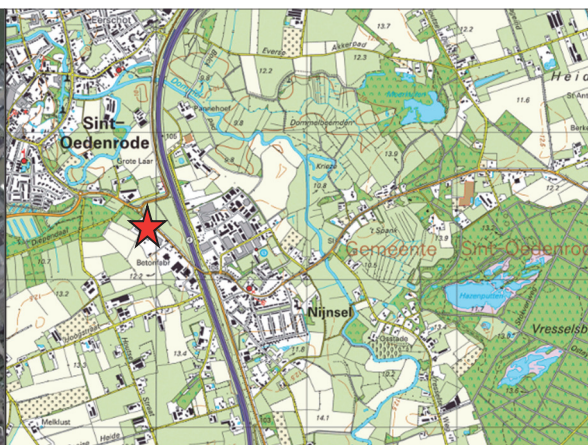
Ligging van het plangebied

Het plangebied bevindt zich ten zuiden van de kern van Sint-Oedenrode, ten westen van de A50. De Amersfoortcoördinaten van het midden van het plangebied zijn X= 160,0910, Y= 396,350.

Het plangebied is rood omkaderd weergegeven op de luchtfoto (figuur 1) en weergegeven als een rode ster op de topografische kaart (figuur 2).

Figuur 1. Luchtfoto plangebied

Figuur 2. Topografische kaart plangebied

Huidige situatie

Het plangebied bestaat geheel uit verharding, grasland, ruigte, struweel en enkele bomen. Periodiek oppervlaktewater in de vorm van enkele watervoerende greppels is aanwezig binnen het plangebied. De directe omgeving van het plangebied bestaat uit een boomgaard en houtsingel aan de zuidwestzijde, graslanden (deels in gebruik als paardenweide) en opgaande populierenbos aan de noordwestzijde. Aan de oostzijde ligt de Nijnselseweg en aangrenzende agrarische percelen. De volgende afbeeldingen (figuur 3 t/m 8) geven een impressie van het plangebied en de directe omgeving.

Figuur 3. Westelijke muur Baby-Dump

Figuur 4. Open stootvoegen in westelijke muur

Figuur 5. Zuidelijke muur Baby-Dump

Figuur 6. Noordzijde Baby-Dump t.h.v. kantoor

Figuur 7. Grasland (paardenwei) ten zuiden van bebouwing

Figuur 8. Ruigte en wilgenstruweel direct ten westen van het huidige bedrijfsterrein

Figuur 9. Grasland en greppel ten westen van het huidige bedrijfsterrein

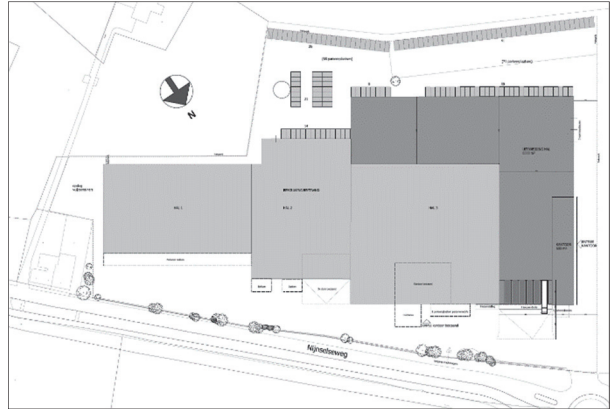
Figuur 10. Grasland en greppel ten westen van het huidige bedrijfsterrein

Toekomstige (geplande) situatie

De gewenste ontwikkeling betreft nieuwbouw (aanbouw) op het huidige bedrijfsterrein van Baby-Dump, aansluitend aan de huidige hal aan de west- en zuidzijde als ook aansluitend aan de noordzijde (kantoor). Hiervoor zal de aanwezige vegetatie (grasvegetatie, struweel, bomen en struiken) worden verwijderd. Het terrein zal verder bouwrijp worden gemaakt en er zal grondverzet worden gepleegd. In onderstaande figuren is de toekomstige situatie weergegeven (figuur 11 en 12).

Figuur 11. Uitbreiding bedrijfsruimte (gele lijn)

Figuur 12. Toekomstige inrichting bedrijfsbebouwing

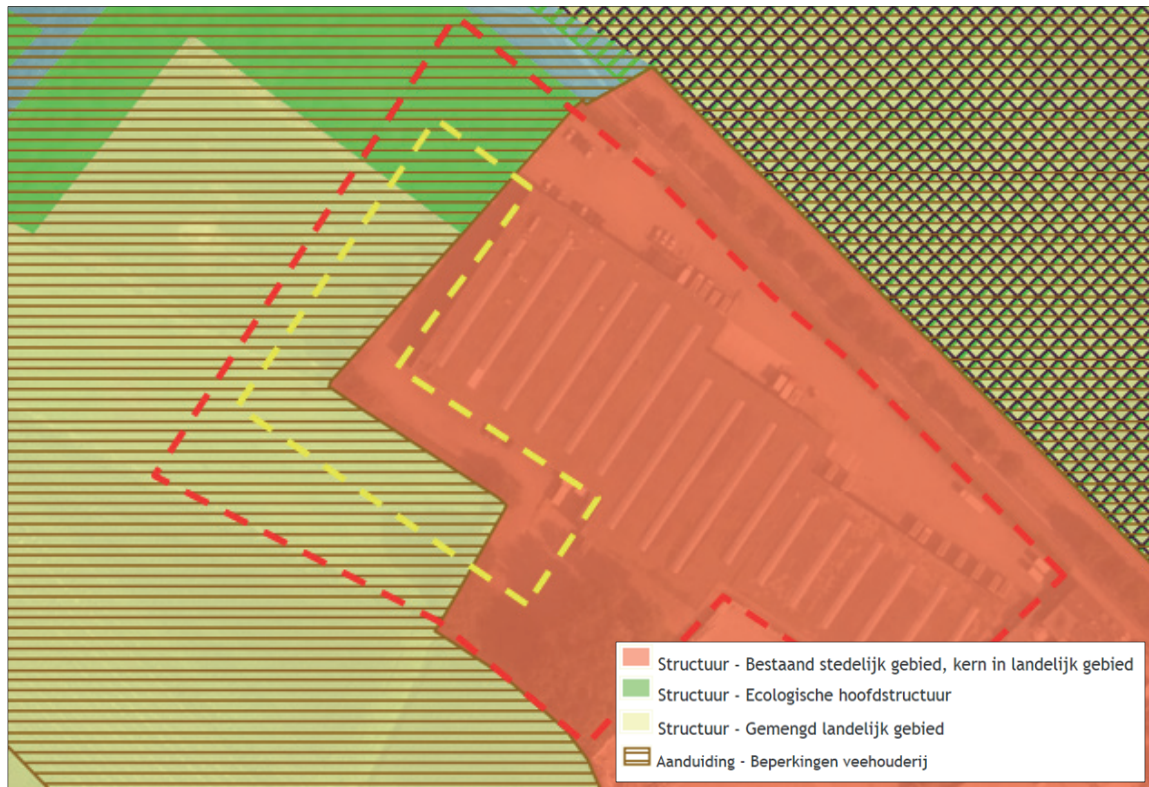
Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

Het dichtstbijzijnde wettelijk beschermde natuurgebied, het Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen ligt op 11,8 kilometer afstand. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de ontwikkeling zijn significante effecten op voorhand uitgesloten.

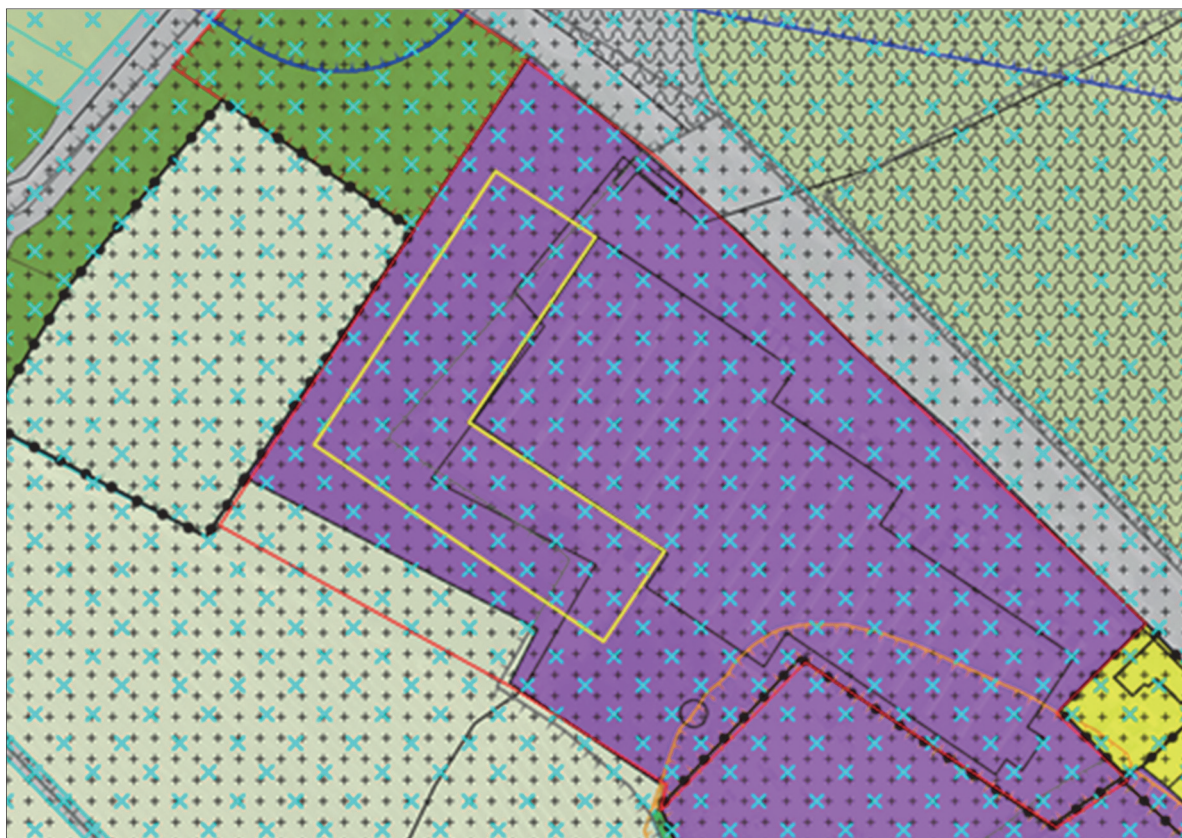
Planologische gebiedsbescherming

Het plangebied ligt conform de kaart uit de Verordening ruimte van de provincie Noord-Brabant voor een klein deel binnen het Brabants Natuurnetwerk, zie onderstaande figuur 13.

Figuur 13. Uitsnede kaart Verordening Ruimte (Provincie Noord-Brabant) met de uitbreiding van de bedrijfsbebouwing (gele stippellijn) en de uitbreiding van het bedrijfsterrein (rode stippellijn).

Echter is het bestaande bedrijfsperceel en de beoogde uitbreiding reeds gelegen binnen het bestaande bestemmingsvlak 'Bedrijf', zie figuur 14. Dit betreft een discrepantie tussen kaart behorende bij de Verordening ruimte en de feitelijke, planologische situatie zoals deze geldt op basis van het bestemmingsplan.

Figuur 14. Uitsnede van de verbeeldingen uit de geldende bestemmingsplannen.

Hoewel het bestemmingsplan in dit geval bepalend is voor het bepalen van de bouw- en gebruiksmogelijkheden van percelen is een er omwille van het voorkomen van onduidelijkheden in het toetsings-regime gelijktijdig met onderhavige afwijkingsprocedure een verzoek gedaan bij GS (op basis van artikel 36.5 van de VR) om de begrenzing van de Verordening Ruimte ter plaatse van het perceel Nijnselseweg 26 aan te passen en af te stemmen op het in het bestemmingsplan 'Buitengebied' geboden planologische kader. Hiermee zal in de planvorming dan verder geen rekening meer gehouden hoeven te worden met planologische beschermde gebieden.

Toetsing Flora- en faunawet

Vaatplanten

Het plangebied bestaat uit voedselrijk grasland, voedselrijke ruigte, erfbepanting en bomen en struiken. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten vaatplanten aangetroffen zoals kleine zonnedauw, lange ereprijs, spaanse ruiter en wilde gagel die in deze omgeving voorkomen (allen tabel 2). Overige beschermde soorten vaatplanten zijn niet bekend uit de omgeving en/of het plangebied biedt geen geschikte standplaats voor deze soorten. Negatieve effecten voor vaatplanten worden op voorhand uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Diverse licht beschermde grondgebonden zoogdieren van tabel 1 (mol, haas, veldmuis, wezel, vos, ree, etc.) kunnen van het plangebied gebruik maken. Tijdens het veldbezoek werd konijn (eveneens tabel 1) aangetroffen in de zuidrand van het bedrijfsterrein. Konijnenburchten ontbreken echter binnen het plangebied.

Het voorkomen van eekhoorn en steenmarter (tabel 2) als ook das (tabel 3) is uit de directe omgeving bekend. Binnen het plangebied zijn er geen verblijfplaatsen en/of sporen van deze soorten aangetroffen tijdens het veldbezoek. Het plangebied vormt marginaal geschikt leefgebied voor eekhoorn. Het plangebied kan wel onderdeel uitmaken van het foerageergebied voor steenmarter en das.

Effectenbeoordeling

Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Voor de steenmarter en das zal hooguit een klein deel van het foerageergebied verloren gaan. In de omgeving blijft voldoende leefgebied voorhanden. Negatieve effecten voor steenmarter en das worden redelijkerwijs uitgesloten.

Vleermuizen

Uit het plangebied en/of omgeving zijn waarnemingen bekend van diverse soorten vleermuizen (allen tabel 3). Binnen het plangebied zijn potentiële verblijfplaatsen aanwezig in de bebouwing. Via de aanwezige open stootvoegen hebben vleermuizen toegang tot de spouwmuur. De wal en beplanting langs de omheining van het terrein kan onderdeel uitmaken van een vliegroute voor vleermuizen. Tevens is de rand langs het terrein als ook de ruigte en wilgenstruweel tussen het bedrijfsterrein.

Effectenbeoordeling

Met de ontwikkeling zullen de huidige muren niet meer beschikbaar zijn en zal tevens opgaande vegetatie rondom het bedrijfsterrein worden weggehaald. Negatieve effecten voor vleermuizen zijn hierdoor niet op voorhand uitgesloten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes voor vleermuizen is noodzakelijk om negatieve effecten te kunnen voorkomen.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied enkele vogelsoorten waargenomen waaronder merel, roodborst, winterkoning en houtduif. Enkele vogelnesten zijn aanwezig in de bomen en struiken langs de omheining van het bedrijfsterrein. Binnen het plangebied zullen naar verwachting diverse struweel-broedende vogels tot broeden komen.

In de omgeving zijn waarnemingen bekend van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zoals gierzwaluw, huismus, ooievaar, roek en enkele soorten roofvogels en uilen waaronder steenuil. Binnen het plangebied en directe omgeving zijn voor deze soorten geen geschikte nestlocaties aanwezig. Het voorkomen van huismus en steenuil binnen het plangebied wordt hierdoor uitgesloten. Het plangebied kan wel onderdeel uitmaken van het foerageergebied voor de overige soorten.

Effectenbeoordeling

In de toekomstige situatie wordt vegetatie verwijderd. Door werkzaamheden hier buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half augustus globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten, wordt de kans op negatieve effecten geminimaliseerd. Indien op de uitvoeringslocatie geen bewoonde nesten, broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Door voor aanvang van werkzaamheden te inspecteren op aanwezige bewoonde nesten, legfels of nestjongen en, indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, wordt de kans op negatieve effecten voor vogels uitgesloten.

Het plangebied vormt geschikt foerageergebied voor enkele uit de omgeving bekend zijnde vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Deze soorten hebben een groot leefgebied en naar verwachting zal voor deze soorten in de toekomstige situatie voldoende (alternatief) leefgebied voorhanden blijven. Negatieve effecten voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten.

Vissen, amfibieën en reptielen

Binnen het plangebied is periodiek oppervlaktewater aanwezig in de greppels tussen de weilanden (de sloot langs het populierenbos ligt buiten het plangebied). De aanwezigheid van vissen en van voortplantingsplaatsen van amfibieën wordt op voorhand uitgesloten. Het voorkomen van zwervende algemene soorten amfibieën (tabel 1) als bruine kikker en gewone pad is binnen het plangebied niet geheel uit te sluiten.

Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de zwaarder beschermde amfibieënsoorten alpenwatersalamander (tabel 2). Vanwege het ontbreken van geschikte poelen voor deze soort in de directe omgeving zal de vegetatie binnen het plangebied geen onderdeel uitmaken van het leefgebied. Negatieve effecten voor zwaarder beschermde soorten amfibieën worden hiermee uitgesloten.

Uit de bredere omgeving (1-5 km) is het voorkomen van de beschermde reptielensoort levendbarende hagedis bekend (tabel 2). Het voorkomen van deze en overige reptielen wordt op voorhand uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied en/of de geïsoleerde ligging van het plangebied ten opzichte van potentieel geschikte leefgebieden. Negatieve effecten op beschermde soorten reptielen worden op voorhand uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Uit de omgeving is het voorkomen van gevlekte witsnuitlibel (tabel 3) bekend. Van overige beschermde ongewervelde diersoorten zijn geen waarnemingen bekend. Het plangebied biedt geen geschikt biotoop voor gevlekte witsnuitlibel en overige beschermde ongewervelde diersoorten vanwege het ontbreken van geschikte biotoop. Negatieve effecten voor beschermde ongewervelde soorten zijn daarmee op voorhand uitgesloten.

Conclusie en aanbevelingen

Planologische gebiedsbescherming

Het plangebied ligt conform de kaart uit de Verordening ruimte van de provincie Noord-Brabant voor een klein deel binnen het Brabants Natuurnetwerk. Echter is het bestaande bedrijfsperceel en de beoogde uitbreiding reeds gelegen binnen het bestaande bestemmingsvlak 'Bedrijf'. Dit betreft een discrepantie tussen kaart behorende bij de Verordening ruimte en de feitelijke, planologische situatie zoals deze geldt op basis van het bestemmingsplan. Omwille van het voorkomen van onduidelijkheden in het toetsings-regime is er gelijktijdig met onderhavige afwijkingsprocedure een verzoek gedaan bij GS (op basis van artikel 36.5 van de VR) om de begrenzing van de Verordening Ruimte ter plaatse van het perceel Nijnselseweg 26 aan te passen en af te stemmen op het in het bestemmingsplan 'Buitengebied' geboden planologische kader. Hiermee zal in de planvorming dan verder geen rekening meer gehouden hoeven te worden met planologische beschermde gebieden.

Flora- en faunawet

- Diverse algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren van tabel 1 (mol, haas, veldmuis, wezel, vos, ree, etc.) kunnen van het plangebied gebruik maken. Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor geldt echter wel de algemene zorgplicht.
- Het plangebied kan onderdeel uitmaken van het foerageergebied voor de zwaarder beschermde steenmarter (tabel 2) en das (tabel 3). Voor deze soorten zal naar verwachting voldoende (alternatief) leefgebied voorhanden zijn. Negatieve effecten voor steenmarter en das worden uitgesloten.
- Binnen het plangebied kunnen vaste verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes voor zwaar beschermde soorten vleermuizen (tabel 3) aanwezig zijn. Met de ontwikkeling zijn negatieve effecten niet uitgesloten. Nader onderzoek naar het voorkomen en functionele gebruik van het plangebied door vleermuizen is noodzakelijk.
- Binnen het plangebied zijn broedende vogels te verwachten in de aanwezige vegetatie. Door werkzaamheden buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half augustus globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten, wordt de kans op negatieve effecten geminimaliseerd. Indien op een locatie geen bewoonde nesten, broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Door voor aanvang van werkzaamheden te inspecteren op aanwezige bewoonde nesten, legsels of nestjongen en, indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, wordt de kans op negatieve effecten voor vogels sterk verminderd.
- Het plangebied vormt geschikt foerageergebied voor enkele uit de omgeving bekend zijnde vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (roek, ooievaar, enkele roofvogels en rans- en kerkuil). Deze soorten hebben een groot leefgebied en naar verwachting zal voor deze soorten in de toekomstige situatie voldoende (alternatief) leefgebied voorhanden blijven. Negatieve effecten voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten.
- Binnen het plangebied zijn geen zwaarder beschermde soorten vaatplanten, vissen, reptielen, amfibieën en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen.